

บทที่ 5

สรุป การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะประชากรของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ต่อการใช้โปรแกรม instant messenger เพื่อศึกษาการเลือกใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อศึกษาปัญหาในการใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประชากรที่ศึกษา คือ นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งกำลังศึกษาที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ส่วนกลาง) จำนวน 8 คณะ โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากร นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเลือกใช้โปรแกรม instant messenger ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 9 ข้อ ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาที่ได้รับจากการใช้โปรแกรม instant messenger ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (check list) จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการใช้โปรแกรม instant messenger โดยใช้มาตรวัด 5 ระดับ ตามวิธี Likert scale (rating scale) จำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับการใช้โปรแกรม instant messenger ลักษณะคำถามเป็นแบบเปิด โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยการแจกแจงในรูปแบบของความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และใช้สถิติการวิเคราะห์เชิงอนุมาน (inferential statistic) เพื่อการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่กำหนด โดยใช้ค่าสถิติ Independent t test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้สถิติ One-way ANOVA (F test) และการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธี LSD

สรุปผลการศึกษาวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปประเด็นสำคัญจากการศึกษาวิจัย เพื่อการนำเสนอ ตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ชาย ร้อยละ 51 อายุอยู่ระหว่าง 21 ปี - 23 ปี ร้อยละ 35 เรียนคณะรัฐศาสตร์ ร้อยละ 35.7 ระดับชั้นปี 2 ร้อยละ 24 สถานภาพการเรียน/ทำงาน เป็นแบบเรียนหนังสืออย่างเดียว ร้อยละ 68.5 วุฒิการศึกษาที่ผ่านมาสูงสุด ระดับ ม. 6 ร้อยละ 74.8 ภูมิลำเนา อยู่ ภาคใต้ ร้อยละ 24.5

2. การเลือกใช้งาน โปรแกรม instant messenger ระยะเวลาการใช้โปรแกรม instant messenger ระยะเวลากว่า 4 ปี ร้อยละ 32.8 โปรแกรม instant messenger ที่ใช้มากที่สุดคือ MSN ร้อยละ 67 จำนวนครั้งในการใช้โปรแกรม instant messenger ต่อสัปดาห์ จำนวนน้อยกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 29 ในการใช้โปรแกรม instant messenger แต่ละครั้ง ระยะเวลาใช้ อยู่ 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 31.2 ช่วงเวลาที่ใช้โปรแกรม instant messenger อยู่ช่วงระหว่าง 20.01-22.00 น. ร้อยละ 32.3 สถานที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ อยู่ที่บ้าน ร้อยละ 46.5 เหตุผลที่เลือกใช้โปรแกรม instant messenger เพื่อความบันเทิงและสนุกสนาน ร้อยละ 36.5 โปรแกรม instant messenger ที่เลือกใช้มีลักษณะเด่น มีลูกเล่นให้เลือกใช้ ร้อยละ 48 ลักษณะงานในการใช้โปรแกรม instant messenger เป็นสนทนาโดยพิมพ์ข้อความ ร้อยละ 63

3. ปัญหาในการใช้โปรแกรม instant messenger ปัญหาของตัวโปรแกรม instant messenger มีโฆษณาแฝง ร้อยละ 59.2 ปัญหาด้านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นช่องทาง การระบาดของไวรัส ร้อยละ 36.5 ปัญหาด้านอุปกรณ์ คือ ประสิทธิภาพและความสามารถ ที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 50.3 ปัญหาด้านสังคมที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการใช้ โปรแกรม instant messenger เป็นช่องทาง ในการล่อลวงของมิจฉาชีพ ร้อยละ 56 ปัญหา ด้านวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการใช้โปรแกรม instant messenger คือ ใช้ภาษา ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 66.5

4. การใช้โปรแกรม instant messenger การใช้โปรแกรม instant messenger โดยรวม ระดับมีความสำคัญอยู่ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 มากที่สุด สนทนาด้วย

ภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลง สนทนาโดยพิมพ์ข้อความ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และน้อยที่สุด คือ ประชุมทางไกล (VDO conference) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31

5. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ผลการสมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะประชากรของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่แตกต่างกันมีผลต่อการใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน พบว่า วุฒิการศึกษาที่ผ่านมาสูงสุดที่ต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สรุปผลการสมมติฐานข้อที่ 2 การเลือกใช้โปรแกรม instant messenger ที่ ต่างกันมีผลต่อการใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน พบว่า ระยะเวลาการใช้ โปรแกรม instant messenger โปรแกรม instant messenger ที่ใช้มากที่สุด จำนวนครั้งใน การใช้โปรแกรม instant messenger ต่อสัปดาห์ ในการใช้โปรแกรม instant messenger แต่ละครั้งระยะเวลาใช้ เหตุผลที่เลือกใช้โปรแกรม instant messenger โปรแกรม instant messenger ที่เลือกใช้มีลักษณะเด่น และลักษณะงานในการใช้โปรแกรม instant messenger ที่แตกต่างกัน มีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 ดังนั้น การเลือกใช้โปรแกรม instant messenger ที่แตกต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการสมมติฐานข้อที่ 3 ปัญหาการใช้โปรแกรม ที่แตกต่างกันมีผลต่อการใช้ โปรแกรม instant messenger ต่างกัน พบว่า ปัญหาของตัวโปรแกรม instant messenger และปัญหาด้านวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการใช้โปรแกรม instant messenger ที่ ต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 ดังนั้น ปัญหาการใช้โปรแกรม ที่แตกต่างกันมีผลต่อการใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การอภิปรายผล

1. ในการศึกษาลักษณะประชากรของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงต่อการใช้ โปรแกรม instant messenger พบว่า วุฒิการศึกษาที่ผ่านมาสูงสุดที่ต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดย

ปวช. ที่มีอิทธิพลต่อการใช้โปรแกรม instant messenger แตกต่างจาก ม. 6 โดย ปวช. มีค่าเฉลี่ย ที่มีอิทธิพลต่อการใช้โปรแกรม instant messenger เท่ากับ 3.33 สูงกว่า ม. 6 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ศันสนีย์ เจียมตน (2547) ศึกษาเรื่อง การป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาข้อมูลทั่วไปและสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น (2) ศึกษาแนวทางการป้องกันตนเองของวัยรุ่น ในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันตนเองของวัยรุ่น ในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในเขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามสำหรับกรอกด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t test การวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (one-way ANOVA) เปรียบเทียบเชิงซ้อนรายคู่ (multiple comparison) ของ LSD ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (pearson correlation coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลการวิจัยสรุปพบว่า ลักษณะทางประชากรที่ต่างกันของวัยรุ่นมีผลทำให้การป้องกันตนเองของวัยรุ่นในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน

2. การเลือกใช้โปรแกรม instant messenger ประกอบด้วย ระยะเวลาการใช้โปรแกรม instant messenger โปรแกรม instant messenger ที่ใช้มากที่สุด จำนวนครั้งในการใช้โปรแกรม instant messenger ต่อสัปดาห์ ในการใช้โปรแกรม instant messenger แต่ละครั้งระยะเวลาใช้ เหตุผลที่เลือกใช้โปรแกรม instant messenger โปรแกรม instant messenger ที่เลือกใช้มีลักษณะเด่น และลักษณะงานในการใช้ โปรแกรม instant messenger ที่แตกต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ จิรพรรณ สุขอนันต์ (2544) ศึกษาเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของผู้สนทนาผ่านระบบเครือข่าย IRC (Internet Relay Chat) โดยศึกษาบุคลิกภาพห้วงค์ประกอบ ดังนี้ การแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และสติปัญญา ของผู้สนทนา ผ่านระบบเครือข่าย IRC (Internet Relay Chat) และศึกษาวัตถุประสงค์ของผู้สนทนา ผ่านระบบเครือข่าย IRC (Internet Relay

Chat) โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากคนไทยที่สนทนา ผ่านระบบเครือข่าย IRC โดยใช้โปรแกรม Pirch จำนวน 700 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามนี้ขึ้นเอง โดยมีค่า Reliability เท่ากับ 0.87 แบ่งเป็นชนิด เลือกตอบจากรายการและมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) บุคลิกภาพของผู้สนทนาผ่านระบบเครือข่าย IRC ซึ่งอยู่ในระดับที่ดีมี 3 ด้าน คือ ด้าน ความสุภาพอ่อน โยนมีระดับบุคลิกภาพดี ด้านสติปัญญามีระดับบุคลิกภาพดี ด้าน ความซื่อตรงต่อหน้าที่มีระดับบุคลิกภาพดี ด้านการแสดงตัวมีระดับบุคลิกภาพปานกลาง และด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีระดับบุคลิกภาพปานกลาง (2) วัตถุประสงค์ผู้สนทนา ผ่านระบบเครือข่าย IRC พบ 5 อันดับแรก คือ สนทนา/แลกเปลี่ยนความรู้กับบุคคลอื่น ความสนุกสนาน ความเครียด หาเพื่อนภายในประเทศและ คลายเหงา ผลการศึกษาบ่งชี้ว่า ผู้สนทนาผ่านระบบเครือข่าย IRC ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านการ ความมั่นคงทางอารมณ์ มีแนวโน้มค่อนข้างไปทางต่ำ ซึ่งควรที่จะส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านนี้ โดยให้ ความรู้ผ่านระบบเครือข่าย IRC หรือให้บริการแนะแนวให้กับบุคคลกลุ่มนี้ด้วย และ จากทฤษฎีการสื่อสารของ Dominick ได้กล่าวถึง การสื่อสารว่า ผู้ส่งสารมีความต้องการ ส่งสารไปยังผู้รับสาร และส่งสารกลับไปกลับมาระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร จึงทำให้ ผู้รับสารและผู้ส่งสาร ได้รับความสุข สนุกสนาน และมีความมั่นใจ

3. ปัญหาการใช้โปรแกรม ในเรื่องปัญหาของตัวโปรแกรม instant messenger และปัญหาด้านวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการใช้โปรแกรม instant messenger ที่แตกต่างกันมีผลต่อ การใช้โปรแกรม instant messenger แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ วิทวัส เกื่อนทอ (2543) ศึกษาเรื่อง *รูปแบบการสื่อสาร ที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี* ซึ่งการวิจัยนี้ เป็นการวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ โดยศึกษาจากบทสนทนา บนเครือข่ายไออาร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นบทสนทนาที่ปรากฏบนแม่ข่ายของมหาวิทยาลัย-อีสต์แฮมป์ชัวร์ (irc.au.ac.th) และแม่ข่าย webmaster (irc.webmaster.com) ผู้วิจัยเข้าสังเกตการณ์ และบันทึกบทสนทนาที่ปรากฏรวมทั้งสิ้น 300 ตัวบท จากห้องสนทนาที่มีผู้ร่วมสนทนา มากที่สุด 5 อันดับแรก จากทั้งสองแม่ข่ายไออาร์ซี ผลการวิจัย พบว่า (1) โครงสร้าง การสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี ประกอบด้วยการสื่อสาร จาก 3 ส่วน

คือ การสื่อสารจากแม่ข่ายไออาร์ซี การสื่อสารจากผู้ร่วมสนทนา และ โปรแกรมเสมือนผู้สนทนา (2) กระบวนการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี ในส่วนต่าง ๆ จะผ่านมายัง แม่ข่ายไออาร์ซีก่อนเสมอ เพื่อยืนยันแหล่งที่มาของสารที่ส่งมายังห้องสนทนา โดยวัตถุประสงค์ ในการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาเป็นการสื่อสารเพื่อรักษาความสัมพันธ์เดิม และสานสร้างความสัมพันธ์ใหม่ อีกทั้งธรรมชาติของการสื่อสารบนเครือข่ายไออาร์ซี มีความจำกัดในการสื่อสารด้วย ตัวอักษร ความจำกัดของเวลา ในการสื่อสาร และมีการสนทนาพร้อมกันหลายบุคคล (3) การใช้ภาษาในการสื่อสารที่ปรากฏในบทสนทนาบนเครือข่ายไออาร์ซี มีลักษณะเฉพาะ ในการใช้คำ และการสะกดระดับภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย การใช้สัญลักษณ์ และการควบคุมการใช้ภาษาและการสื่อสาร และ Katz and Blumber (1994) กล่าวในทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจว่า ประชาชนทำอะไรกับสื่อมวลชนได้ (What do the people do with the media?) แสดงให้เห็นว่า สื่อสารมวลชนในแง่ของผู้ใช้สื่อ มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมและสังคม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ผู้สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรม instant messenger เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาของโปรแกรม การออกแบบ และประโยชน์ของโปรแกรมสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตต่อไป

1. สภาพและปัญหาการใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาของตัวโปรแกรม instant messenger มีโฆษณาแฝง ปัญหาด้านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการระบาดของไวรัส ปัญหาด้านอุปกรณ์ประสิทธิภาพ และความสามารถ ที่จำกัดของเครื่องคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านสังคมที่เกิดขึ้นมากที่สุด จากการใช้โปรแกรม instant messenger เป็นช่องทางในการล่อลวงของมิจฉาชีพ และปัญหาด้านวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากการใช้โปรแกรม instant messenger ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ควรมีการแก้ไขปัญหานี้ต่อไป

2. ความต้องการการใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สนทนาด้วยภาษาไทย มีความสำคัญอยู่ระดับ มากที่สุด ส่วนความสำคัญอยู่ระดับ น้อย คือ พูดคุยสนทนาโดยใช้เสียง สนทนาด้วยภาษาต่างประเทศ และประชุมทางไกล (VDO conference)

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม instant messenger
2. ควรมีการศึกษาการใช้โปรแกรม instant messenger ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อการเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ควรวิจัยประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการใช้โปรแกรม instant messenger

